

Men hvordan forholder lovforslaget sig til de to principper, dansk retskrivning bygger på, nemlig et princip, man kunne kalde et traditionsprincip – man skriver, som Retskrivningsordbogen siger – eller et sprogbrugsprincip, dvs. at ordene skrives i overensstemmelse med den praksis, som gode og sikre sprogbrugere anvender? Det er jo to forskellige principper, som i virkeligheden til stadighed er i konkurrence med hinanden. Det ene er et konservativt princip, som naturligvis er hr. Frank Dahlgaards kop te, hvorimod det andet princip faktisk er det, som udvikler sproget og gør det til et levende sprog.

Det bliver nok Dansk Sprognævns problem, hvis folk ikke gør det, som Dansk Sprognævn for et stykke tid siden sagde, de skulle gøre, for det er sådan set på den måde, sproget udvikler sig. Men hvis folk skriver noget og siger noget og bruger vendinger, der ikke er godkendt af Dansk Sprognævn, har Dansk Sprognævn noget at arbejde med. Hvis det skulle lykkes – som det er disse lovforslags og åbenbart visse politikeres agt – at få den danske befolkning til at formulere sig fuldstændig i overensstemmelse med Dansk Sprognævns Retskrivningsordbog og bruge de vendinger, som er godkendt, ville resultatet blive den evige hvile med hensyn til sprogets udvikling, og hvem skulle dog være interesseret i det? Men det er heller ikke realistisk, så der er ingen, der behøver være bange for det.

Men det spørgsmål, man må stille sig selv, er: Hvad nu når man bestemmer ved lov, at det og det er forbudt i offentlige institutioner og andre steder, der får tilskud fra det offentlige? Man har lavet en sjov regel i loven om, at hvis man får mere end 50 pct. i tilskud fra det offentlige eller fra staten, har man pligt til det, men hvis man ligger under det tal, har man åbenbart ikke pligt til det. Denne opdeling ved 50 pct. er for mig at se fuldstændig uforståelig. Hvorfor lige præcis den grænse? Den, der får 50 pct. eller mere af sit økonomiske grundlag dækket – hvad enten det nu er en institution, en skole eller en friskole – er underlagt reglerne, men den, der får 49 pct. dækket, er ikke underlagt dem. Hvorfor har man lavet sådan en sjov opdeling? Det er ikke til at forstå.

Men det spørgsmål, der står tilbage, når man laver en lov med en instruktion om, hvem der har ret til at sige bestemte ting på den rigtige måde, hvem der kan bestemme, hvordan den og den ting skal udtales, og hvem der kan bestemme, hvordan tingene skal skrives – det spørgs-

mål er selvfølgelig: Hvilken straf følger der af at overtræde loven? Det er jo vigtigt at vide. Jeg går ud fra, at det vil blive i stil med, at man kommer til at skrive 100 gange på et stykke papir, at det er forbudt at skrive d i gjort eller den slags, og så aflevere papiret til Dansk Sprognævn.

Vi synes sådan set, det er et lidt, man kan måske kalde det, forhastet lovforslag. Vi er faktisk ikke helt sikre på, at det er hensigtsmæssigt i sin udformning, og jeg er i nogle henseender enig i fru Ester Larsens bemærkninger om, at det er mærkeligt, at man laver en bestemt instruktion, som angår én bestemt ordbog. Det undrer os især, når man kigger på de hørings-svar, som er kommet ind. For det første er der meget få høringssvar, som er meget korte, og de viser efter min opfattelse, at man kun har søgt høring hos en meget, meget snæver kreds og ikke blandt en kreds af folk, som arbejder videnskabeligt med sprogets udvikling og med, hvordan sproget former sig.

Man har nøjedes med at spørge ministerierne, om de har noget imod det, og de skriver naturligvis: Nej, det har vi ikke noget imod. Man har også skrevet til amterne og kommunerne, og de har svaret, at de synes, der er for kort tid til, at de kan nå at komme med nogle ordentlige bemærkninger, så de ved ikke rigtig – groft sagt – om de har brug for en sådan lov. Det er sådan set de svar, man har fået, og jeg synes, det er et lidt spinkelt grundlag for at begynde at lovregulere et område, som åbenbart har kunnet klare sig uden lovgivning siden 1948.

Vi må altså sige, at vi har en række spørgsmål til dette lovforslag. Vi vil ikke sige, at vi ikke kunne forstille os – muligvis efter et par ændringer – at stemme for det foreliggende forslag, men vi er indtil nu ikke blevet overbevist om, at en sådan lov er strengt nødvendig.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Hr. Bruno Jerup foldede sig ud i nogle betragtninger om, at det nu skulle reguleres, hvordan man formulerer sig, men det er der jo ikke tale om. Der er tale om retskrivning, altså stavemåde, ikke om formuleringer og straf og den slags, men retskrivning og stavemåde. Og det er vel en god ting, at der ligesom er nogle regler her, så man ved, hvordan man staver ordene på den rigtige måde.

Men tilbage bliver spørgsmålet: Når man nu fra myndighedernes side forpligtes til at bruge